

رهبر انقلاب در محفل انس با قرآن و در جمع اساتید و قاریان ممتاز و بین المللی تبیین کردند معجزه تلاوت؛ جاری شدن مفاهیم قرآنی در دل ها و عمل به آنها

صفحه ۳

نیاز اقتصاد ایران

«تعاقد» از وضعیت بازار جهانی نفت گزارش می دهد

وقتی عقربه های بازار نفت روی توفان تنظیم می شوند

صفحه ۳

یادداشت - ۱

زیر پوست یک «استیضاح!»

حسین غقگو

سیاست زده است و اسیر سیاست، چارچوبی که در آن ملاحظیات سیاسی بر علم و منطق اقتصادی غالب است و سرنوشته کار و کسب و زندگی و معیشت مردم را تعیین می کند. در این فضا سخن از مثلاً چرایی بالا و پایین شدن نرخ ارز بدون تحلیل سیاسی ماجرا کاری عبث و بیهوده است و هر گونه سیاستگذاری اقتصادی را تعلیق به محال می کند. استیضاح آقای همتی، وزیر اقتصاد و ناکامی وی برای عبور از سد استیضاح کنندگان، در چنین خلئی صورت گرفت. استیضاحی که از دلایل انجام آن، قیمت ها و... است. اما چارچوب کلان و فراقانونی که این وضعیت را شکل داده مورد توجه قرار نگرفته و نمی گیرد. این در حالی است که تا این چارچوب ها حول پاسخ به دو مسأله اساسی یعنی «جایگاه دولت در اقتصاد» و «نحوه رابطه با جهان» سامان نیابد، موفقیت یا عدم موفقیت این نوع استیضاح هایی معناست:

۱- دولت در اقتصاد کشور مان، فعال مایشاست و به جای انجام کارویژه های خود همچون: ایجاد امنیت و آرامش، تضمین حقوق مالکیت، ثبات قراردادها و مولفه کلان اقتصادی، بهبود فضای کسب و کار و آموزش و بهداشت عمومی و ایجاد بعضی از زیرساخت ها، به کار تصدی گری و بنگاهداری و قیمت گذاری و... مشغول است که این بزرگ ترین مانع رشد و توسعه و بزرگ شدن اقتصاد ملی است. چنانکه همین یکی دوروز اخیر رییس اتاق اصناف در نشست با رییس جمهور از اینکه دولت بدون مشورت با اصناف تصمیم گیری و سیاست گذاری می کند، گلایه کرده و این اصل اولیه اقتصاد را به ایشان یادآور می شود که «اگر کار بازار به بازاریان سپرده شود، نظام عرضه و تقاضا به خودی خود تنظیم می شود و قیمت ها در بازار به تعادل می رسد.» (رسانه ها - ۱۳/۱۱)

۲- بدون تعامل سازنده با جهان، نظم و رونق اقتصادی و تحول توسعه ای در کشور مان و اصولاً در هیچ کشوری در جهان امروز ممکن نیست. این اصل آنچنان روشن و واضح است که از ایه دلیل و برهان برای آن سخت آزردهنده است. (رسانه ها - ۱۳/۷)

بررسی های معتبر کارشناسی به وضوح نشان می دهد که مثلاً در مورد نوسانات نرخ ارز از سال ۱۳۹۰ به بعد کاملاً تحت تاثیر تحریم ها و شوک های سیاست خارجی بوده است. بر این اساس بدون تغییر سیاست خارجی کشور امکان ایجاد ثبات و تحول در اقتصاد ممکن نیست. «گر من تصمیم گیر باشم، اول مشکل سیاست خارجی را حل خواهم کرد بعد از حل این مشکل، به دنبال ایجاد یک نظام نرخ ارز واحد خواهم رفت که قیمت ارز در آن شناور است، البته در دامنه ای که بانک مرکزی بتواند کنترل کند. در حال حاضر بانک مرکزی چاره ای جز این ندارد که با سطوح جدید قیمت ارز خودش را تطبیق دهد. اما این رفتار بانک مرکزی مثل شلیک به هدف متحرک است و تا می خواهید هدف را بزنید، موقعیتش عوض خواهد شد.» (مسعود نیلی - اندیشه بویا - دی و بهمن ۱۴۰۳)

۳- بیش از یک قرن است که جامعه ایران فاقد نظریه مشخص و منسجم از «دولت» و کارکرد آن و در تکاپوی «دولت سازی» است. دولتی که بتواند با تأمین حقوق برابر برای تمامی شهروندان و قبول فعالیت آنان و با سیاست گذاری صحیح در قالب فضایی آزاد و رقابتی، خدمات عمومی مناسب را ارائه دهد و مستقلاً از گروه های منفعتی خاصی نظارت پذیر باشد و در عرصه بیرونی نیز با گذر از نگاه شک آلود و ترسناک بر بنیان های ارزشی به جهان و مناسبات حاکم بر آن، امکان دستیابی به سرمایه و دانش و فناوری های به روز را برای این سرزمین و مردم مستعد فراهم کند که این همه یعنی جایگزینی گفتمان «اشتراک منافع» به جای «ضداد منافع» در نظام حکمرانی!

نمایندگان رای اعتماد خود را از وزیر اقتصاد پس گرفتند

اخراج به بهانه گرانی ارز

پزشکیان: نباید بر سر راه دولت کار شکنی کرد

۲

رییس اتاق بازرگانی گیلان از موانع تجارت با کشورهای عضو اوراسیا می گوید

بدقولی بازرگانان روس

تعاقد | گردش مالی بازار وارداتی اوراسیا به بزرگی ۴۱۹ میلیارد دلار است. اما سهم ایران از این بازار بزرگ به نیم درصد هم نمی رسد. رییس اتاق بازرگانی گیلان، با اعلام این آمار می گوید: اگر چه تحریم مشکلات متعددی را برای کشور به وجود آورده و مانعی بزرگ در جهت فعالیت های تهر و تولید کنندگان ایرانی در تعامل باشرکای خارجی است اما مشکل بزرگ تر وجود وضع مقررات خلق الساعه و قوانین دست و پاگیری است که بدتر از...

«تعاقد» گزارش می دهد

سردرگمی در بازارها

در دومین روز کاری هفته شاخص های بازار سهام کار خود را با سبزپوشی آغاز کردند و توانستند یک معاملات نسبت سبزی را نسبت به روزهای گذشته تجربه کنند. این شرایط در حالی است که در روز استیضاح وزیر اقتصاد بازارهای موازی شرایط چندان قابل توجهی را تجربه نکردند و چشم همه بازارها به مجلس و جلسه استیضاح وزیر بود. در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی، استیضاح عبدالناصر همتی، وزیر اقتصاد و امور دارایی، روز گذشته آغاز شد و در نهایت مجلس رای اعتماد خود را از همتی پس گرفت... صفحه ۴ را بخوانید

یادداشت - ۲

فاجعه حقوق و دستمزدد در بستر اقتصاد تورمی

سال ۱۴۰۳: کف دستمزد بدون مزایا ۷۱۵۵۰۰ تومان
افزایش ۶۶۹ درصد یا ۷/۷ برابر
سال ۹۶: حداقل دستمزد با مزایا ۱۳۱۷۰۰۰ تومان
سال ۱۴۰۳: حداقل دستمزد با مزایا ۹۹۵۵۰۰۰ تومان
افزایش ۶۶۵ درصد یا ۶۶/۷ برابر
مقایسه کنید با درصد تجمیعی افزایش تورم در این بازه زمانی.
به طور خلاصه در این بازه زمانی افزایش تجمیعی تورم ۸/۱۲ برابر
حقوق کارکنان دولت ۳/۴ برابر
کف دستمزد کارگران ۷/۷ برابر
کف دستمزد به اضافه مزایا ۶۶/۷ برابر
عقب ماندگی فاحش حقوق و دستمزدها از تورم و تنازل شدید قدرت خرید مردم است.
در حالی که قانون کار به موضوع افزایش حقوق متناسب با نرخ تورم تصریح کرده است. طبق ماده ۴۱ این قانون، حداقل دستمزد سالانه کارگران باید با توجه به نرخ تورم و هزینه های معیشت آنها تعیین شود. این ماده مقرر می کند که کمیته ای به نام «کمیته دستمزد» که متشکل از نمایندگان دولت، کارفرمایان و کارگران است، حداقل دستمزد کارگران را بر اساس نرخ تورم و هزینه های زندگی تعیین کند. این موضوع باعث می شود که دستمزدها به طور سالانه تعدیل شده و متناسب با وضعیت اقتصادی کشور افزایش یابد. نادیده گرفتن و عمل نکردن به این الزام قانونی بیانگر نقض آشکار حقوق کارکنان دولت و بخش خصوصی است که در تعارض با موازین انسانی و تعهد و توظف دولت به تأمین رفاه و آسایش خاطر شهروندان است. متأسفانه تمرکز نظام بر تأمین اهداف خود، دولت را از توجه به تأمین حقوق اقتصادی و اجتماعی شهروندان باز داشته و انبوه مطالبات آنان را بی پاسخ گذاشته و اسباب نارضایتی های افشار مختلف جامعه را فراهم آورده است.

اخیراً اظهاراتی از سوی برخی نهادهای اجتماعی و کارگری در مورد حداقل حقوق و دستمزد برای اداره یک زندگی معمولی توأم با کرامت انسانی، ارائه شده که بسیار قابل تأمل است، زیرا در حالی که سقف حداقل حقوق و دستمزد به کمتر از ۱۰ میلیون تومان از ابتدای سال جاری رسیده مع الوصف روند افزایشی تورم مزمن دورقمی غفرت فقر را بر جامعه حاکم و اکثریت مردم را در تأمین معیشت حداقلی خود ناتوان ساخته است. در این راستا بدو از منظر شناخت شناسی (اپیستمولوژی) به تحلیل وضعیت حقوق و دستمزد نسبت به تورم بر اساس آمارهای دولتی به شرح آتی می پردازیم.
افزایش حقوق کارکنان دولت و حداقل دستمزد کارگران مشمول قانون کار در مقایسه با تورم در سنوات اخیر به تفکیک به شرح زیر بوده است:
۱- حقوق کارمندان دولت:
سال ۹۶- حقوق ۱۰ درصد، تورم ۹/۶ درصد
سال ۹۷- حقوق ۱۰ درصد، تورم ۳۱/۳ درصد
سال ۹۸- حقوق ۲۰ درصد، تورم ۴۱/۰۲ درصد
سال ۹۹- حقوق ۱۵ درصد، تورم ۴۷/۱ درصد
سال ۱۴۰۰- حقوق ۲۵ درصد، تورم ۴۶/۲ درصد
سال ۱۴۰۱- حقوق ۱۰ درصد، تورم ۴۵/۸ درصد
سال ۱۴۰۲- حقوق ۲۰ درصد، تورم ۵۲/۳ درصد
سال ۱۴۰۳ حقوق ۲۰ درصد، تورم تا پایان آذر ۵۲/۳ درصد است که البته با روند افزایشی تا پایان سال با توجه به حجم نقدینگی در پایان آبان که ۹۳۹۲ تریلیون تومان اعلام شده و میانگین تولید روزانه نقدینگی را به رقم شگفت انگیز کمی کمتر از ۶۳۰۰ میلیارد تومان رسانیده، به بیش از ۵۰ درصد خواهد رسید.
بر اساس داده های رسمی فوق، تورم تجمیعی در این بازه زمانی به ۱۱۸۲ درصد می رسد. در حالی که درصد افزایش تجمیعی حداقل حقوق کارمندان دولت بر اساس داده های فوق، ۳۳۰ درصد معادل ۳/۴ برابر رشد کرده که بسیار از نرخ تورم عقب مانده است. اما درصد افزایش حقوق و دستمزد کارگران مشمول قانون کار بیش از کارکنان دولت افزایش یافته است که در دو قسمت ۱- حداقل دستمزد بدون مزایا و ۲- حداقل دستمزد با مزایا (حق مسکن، بن کارگری، پایه سنوات) را بررسی و با نرخ تورم می سنجمیم.
از آنجایی که آمار کمیته کف دستمزدها و دستمزد با مزایا در دسترس بوده است از میزان درصد افزایش سالانه دستمزد چشم پوشی کرده و صرفاً به درصد افزایش کمی دستمزد در ۱۴۰۳ نسبت به ۱۳۹۶ عنوان سال پایه می پردازیم:
سال ۱۳۹۶: کف دستمزد بدون مزایا ۹۳۰۰۰ تومان

یادداشت - ۳

تضعیف اقتصاد امریکا با رفتارهای ترامپ

می بیند می توان مشاهده کرد. نیمی از مردم امریکا به ترامپ رای ن داده و او را قبول ندارند. جدای از این، رویکرد ترامپ می تواند جهان را دستخوش تغییر کند. رفتار ترامپ سیاستمدارانه نیست. اصلاحی وجود دارد که بر اساس آن گفته می شود فردی که چکش در دست دارد، هم چیز را میخ می بیند. ترامپ هم چون در کار بساز و بفروشی بوده، همه را به نوعی کارگر و کارمند خود می بیند و احساس می کند باید به آنها دستور دهد. این ذات رفتاری چهره خودشیفته ای مانند ترامپ است. زمان انتخابات امریکایی یادداشتی بر بلندای همین ستون نوشتم که ترامپ رییس جمهور خوبی برای امریکا نخواهد بود، ایده «اول امریکا» بدل به رویکرد «امریکای تنها» و «امریکای منزوی» شده است. ترامپ اگر قصد داشته در شرایط فعلی نئومونریسم را پیاده سازی کند، امریکا بازنده خواهد بود. قدرت های جهانی دیگر حاضر و آماده اند تا جای امریکا را بگیرند. تردید نباید کرد که چینی ها برنده منازعه امریکا، اوکراین و روسیه هستند. این رفتارهای ترامپ نه در حوزه جهانی و نه در درون امریکا اثر گذار نخواهد بود. اوج مشکلات داخلی امریکا را در ماجرای مشاخره یکی از فرمانداران امریکا که عنوان کرد ترامپ را دادگاه

یادداشت - ۴

بازار سرمایه در مسیر بهبود نسبی

شرطی که تعادل نسبی در بازار ارز حفظ شود. یکی از اقدامات مهم اخیر در بازار سرمایه، واگذاری مدیریت ایران خودرو پس از سال ها بحث و گفت و گو بود. این اقدام که نیازمند جسارت بالایی بود، می تواند در ماه ها و سال های آینده بازخورد مثبتی برای صنعت خودرو سازی و سرمایه گذاران این بخش داشته باشد. اگر چنین جسارتی در مراحل بعدی، به ویژه در واگذاری سهام دولت ادامه یابد، می توان به آینده ای روشن تر برای صنعت خودرو سازی امیدوار بود.
نخوه پوشش کسری بودجه دولت نیز از دیگر موضوعاتی است که بر بازار سرمایه تاثیر گذاشته است. خوشبختانه در ماه های اخیر، مدیریت این مسأله با آسیب کمتری به بورس همراه بوده است. هر چند در دی ماه و بهمن ماه شاهد نوسانات قیمتی قابل توجهی بودیم، اما بحران های گذشته تکرار نشدن این موضوع نشان دهنده بهبود نسبی در مدیریت اقتصادی است.
افزایش سرمایه و تجدید ارزیابی دارایی ها نیز از دیگر موضوعات مطرح در بازار سرمایه است. این اقدامات به ویژه برای شرکت های خودرو سازی مانند ایران خودرو و سایپا می تواند تاثیر مثبتی بر بازار داشته باشد. با توجه به نقش محوری این دو شرکت در بازار سرمایه، حرکت کمیته سهام آنها می تواند جهت گیری کلی بازار را تحت تاثیر قرار دهد.

یادداشت - ۵

بازار سرمایه در مسیر بهبود نسبی

در ماه های اخیر، بازار سرمایه ایران شرایطی متفاوت از یک نیم سال گذشته را تجربه کرده است. منظر شاخص های قیمتی و رشد ارزش معاملات، بهبود نسبی در این بازار مشاهده می شود. با این حال، همچنان جو بی اعتمادی و بحران های مرتبط با حاشیه سود شرکت ها و مسائل بنیادی در بازار سرمایه پابرجاست. در این میان، تغییر رویکرد دولت و نقش مؤثر وزیر اقتصاد که روز گذشته استیضاح شد یعنی عبدالناصر همتی توانسته تا حدودی شرایط را بهبود بخشد. هر چند که استیضاح وزیر اقتصاد ممکن است در کوتاه مدت سایه ای بر بازار سرمایه بیندازد، اما رویکرد دولت به سمت حمایت از بورس حرکت کرده است.
عبدالناصر همتی در این دوره توانسته بود با اصلاح مواضع و ایجاد توافقات تجاری، حاشیه سود شرکت ها را که در برخی موارد حتی به زیان منجر شده بود، بهبود بخشد. این اقدامات همچنین توانسته جریان رانت خواری را کاهش داده و منابع مالی را به سمت تولید و خدمات هدایت کند. این تغییر مسیر می تواند در بلندمدت به نفع بازار سرمایه و اقتصاد کشور باشد، به

یادداشت - ۶

بازار سرمایه در مسیر بهبود نسبی

در ماه های اخیر، بازار سرمایه ایران شرایطی متفاوت از یک نیم سال گذشته را تجربه کرده است. منظر شاخص های قیمتی و رشد ارزش معاملات، بهبود نسبی در این بازار مشاهده می شود. با این حال، همچنان جو بی اعتمادی و بحران های مرتبط با حاشیه سود شرکت ها و مسائل بنیادی در بازار سرمایه پابرجاست. در این میان، تغییر رویکرد دولت و نقش مؤثر وزیر اقتصاد که روز گذشته استیضاح شد یعنی عبدالناصر همتی توانسته تا حدودی شرایط را بهبود بخشد. هر چند که استیضاح وزیر اقتصاد ممکن است در کوتاه مدت سایه ای بر بازار سرمایه بیندازد، اما رویکرد دولت به سمت حمایت از بورس حرکت کرده است.
عبدالناصر همتی در این دوره توانسته بود با اصلاح مواضع و ایجاد توافقات تجاری، حاشیه سود شرکت ها را که در برخی موارد حتی به زیان منجر شده بود، بهبود بخشد. این اقدامات همچنین توانسته جریان رانت خواری را کاهش داده و منابع مالی را به سمت تولید و خدمات هدایت کند. این تغییر مسیر می تواند در بلندمدت به نفع بازار سرمایه و اقتصاد کشور باشد، به

محمّد جلیلوند

رفتاری که ترامپ با لیبیسیکی انجام داد نشان داد تا چه اندازه رویکرد ترامپ می تواند جهان را دستخوش تغییر کند. رفتار ترامپ سیاستمدارانه نیست. اصلاحی وجود دارد که بر اساس آن گفته می شود فردی که چکش در دست دارد، هم چیز را میخ می بیند. ترامپ هم چون در کار بساز و بفروشی بوده، همه را به نوعی کارگر و کارمند خود می بیند و احساس می کند باید به آنها دستور دهد. این ذات رفتاری چهره خودشیفته ای مانند ترامپ است. زمان انتخابات امریکایی یادداشتی بر بلندای همین ستون نوشتم که ترامپ رییس جمهور خوبی برای امریکا نخواهد بود، ایده «اول امریکا» بدل به رویکرد «امریکای تنها» و «امریکای منزوی» شده است. ترامپ اگر قصد داشته در شرایط فعلی نئومونریسم را پیاده سازی کند، امریکا بازنده خواهد بود. قدرت های جهانی دیگر حاضر و آماده اند تا جای امریکا را بگیرند. تردید نباید کرد که چینی ها برنده منازعه امریکا، اوکراین و روسیه هستند. این رفتارهای ترامپ نه در حوزه جهانی و نه در درون امریکا اثر گذار نخواهد بود. اوج مشکلات داخلی امریکا را در ماجرای مشاخره یکی از فرمانداران امریکا که عنوان کرد ترامپ را دادگاه

حسن حسین نیا

در ماه های اخیر، بازار سرمایه ایران شرایطی متفاوت از یک نیم سال گذشته را تجربه کرده است. منظر شاخص های قیمتی و رشد ارزش معاملات، بهبود نسبی در این بازار مشاهده می شود. با این حال، همچنان جو بی اعتمادی و بحران های مرتبط با حاشیه سود شرکت ها و مسائل بنیادی در بازار سرمایه پابرجاست. در این میان، تغییر رویکرد دولت و نقش مؤثر وزیر اقتصاد که روز گذشته استیضاح شد یعنی عبدالناصر همتی توانسته تا حدودی شرایط را بهبود بخشد. هر چند که استیضاح وزیر اقتصاد ممکن است در کوتاه مدت سایه ای بر بازار سرمایه بیندازد، اما رویکرد دولت به سمت حمایت از بورس حرکت کرده است.
عبدالناصر همتی در این دوره توانسته بود با اصلاح مواضع و ایجاد توافقات تجاری، حاشیه سود شرکت ها را که در برخی موارد حتی به زیان منجر شده بود، بهبود بخشد. این اقدامات همچنین توانسته جریان رانت خواری را کاهش داده و منابع مالی را به سمت تولید و خدمات هدایت کند. این تغییر مسیر می تواند در بلندمدت به نفع بازار سرمایه و اقتصاد کشور باشد، به

یادداشت - ۷

بازار سرمایه در مسیر بهبود نسبی

در ماه های اخیر، بازار سرمایه ایران شرایطی متفاوت از یک نیم سال گذشته را تجربه کرده است. منظر شاخص های قیمتی و رشد ارزش معاملات، بهبود نسبی در این بازار مشاهده می شود. با این حال، همچنان جو بی اعتمادی و بحران های مرتبط با حاشیه سود شرکت ها و مسائل بنیادی در بازار سرمایه پابرجاست. در این میان، تغییر رویکرد دولت و نقش مؤثر وزیر اقتصاد که روز گذشته استیضاح شد یعنی عبدالناصر همتی توانسته تا حدودی شرایط را بهبود بخشد. هر چند که استیضاح وزیر اقتصاد ممکن است در کوتاه مدت سایه ای بر بازار سرمایه بیندازد، اما رویکرد دولت به سمت حمایت از بورس حرکت کرده است.
عبدالناصر همتی در این دوره توانسته بود با اصلاح مواضع و ایجاد توافقات تجاری، حاشیه سود شرکت ها را که در برخی موارد حتی به زیان منجر شده بود، بهبود بخشد. این اقدامات همچنین توانسته جریان رانت خواری را کاهش داده و منابع مالی را به سمت تولید و خدمات هدایت کند. این تغییر مسیر می تواند در بلندمدت به نفع بازار سرمایه و اقتصاد کشور باشد، به